

Jižní afrika 2004 (18.9. – 9.10.)

18.9.

V 9:00 vyjíždíme autem s rodiči z ČB do Vídně. Přes Rakousko je cesta rychlá a pohodová, ale těsně u Vídně to už je horší, protože se vyhýbáme dálnici (nechceme platit za dálniční známku ;). V 13:00 parkujeme na letišti a procházíme si ho, protože jsme tu v životě nebyli. V 15:00 se loučíme a my hledáme místo k sezení na čekání do odletu. Je to tu bída, ale nakonec jsme si své lavičky našli. Letadlo letí až v 19:15, tak je čas dostudovat materiály a psát poznámky.

Ještě musím napsat, že tento týden jsme sháněli poslední nezbytnosti a tak jsem koupil databanku (paměť) na fotky Vosonic V3310 se 40 GB diskem za 7200,- Kč, dobíječku tužkových baterií s konektorem do auta (má být „inteligentní“) za 450,- Kč a zoomový dalekohled Nikon 8-24x25 DX za 3990,- Kč. Takže jsme se finančně vyčerpali už před odletem ;)

Let z Vídně do Madridu byl fajn, jen nás štválo, že jídlo a pití bychom si v tomhle letadle museli kupovat. Ale to bychom nebyli správní Čecháčci, abychom neměli nějaké vlastní zásoby sebou. Takže jsme jejich lákavé nabídky např. na pidibagetku s kafem za 8 Euro vážně nevyužili. V Madridu se muselo z terminálu E jet autobusem na jiný terminál A. Jinak nic zajímavého. Let do Joburgu (tj. jihoafrické familiární pojmenování Johannesburgu) je bez problému – v klidu spíme.

19.9.

Po příletu (10:30) na letišti v Joburgu stejně jako ostatní v pohodě procházíme všemi kontrolami (správně nám do pasu napsali 90 denní povolení pobytu) a jdeme hledat půjčovnu aut AVIS. Cestou vyměňují penízky.

V AVISu nám půjčují již přes internet zamluvené auto. Ale při podpisu smlouvy si všímám jedné položky, kterou jsem nežádal a to úrazové pojištění (25R/den). Tak na to ženskou za přepážkou upozorňuji. Odpověděla mi, že to tak dělají automaticky a že jsem to měl říct hned, protože všichni ostatní to tam mají (jinak řečeno: jiní si toho možná nevšimli, ale zrovna já jo). Ale vše dává do pořádku a tak si auto přebíráme (je to bílá 3-dveřová Opel Corsa).

Po „nalodění“ se do auta začínají prvé nepříjemné zkušenosti s řízením vlevo. Po pár kilometrech už se dobře orientuji. Sem tam mi ještě klika od okna poslouží jako řadicí páka, ale jinak je to fajn. Máme nejspíš evropský typ auta, protože ovládání světel, blinkru, stěračů apod. je na stejné straně jako u nás.

Náš dnešní cíl je Neilspruit. Cíl vzdálený asi 400 km s menší nechtěnou zajižďkou přes Pretoriii (ukazatele na dálnici u výjezdu z letiště čtěte pozorně a rozhodujte se rychle, nebo jezděte pomalu, couvat na dálnici bych nedoporučoval) zvládneme za 6 hodin. Cestou nás zdrželo pár zastávek na fotku a občas nějaké to odběhnutí do křoví.

V Neilspruitu se ubytováváme v dvoulůžkovém pokoji v Backpackeru Neilspruit za 75R/os. Původně to sice bylo 90R, ale když zjistil, že jsme Češi souhlasil s naší cenou. Jdeme nakupovat do nedalekého Sparu, kde je i pošta a tak posíláme hned 3 pohledy domů.

Po osprchování se chceme dát do psaní deníku a připravit si plán cesty na zítra a další dny, když v tom zpoza okna slyšíme "Dobrý večer". Nejdřív nechápeme, zda je to na nás - dyť o nás nikdo neví, ale nakonec zjišťujeme, že jsme opravdu zdraveni my. Po odhrnutí závěsu do okna nakukuje mladá blondýnka. Také zdravíme česky a ... pak si spolu povídáme skoro 3 hodiny. Lucka žije v Africe už přes 1,5 roku a vzala si američana, se kterým tu provozuje cestovku nabízející safari v Krugeru a potápění v Mozambiku. Dává nám i nějaké nezbytné rady a pouští nám video z potápění. Na oplátku jí kopíruji MP3 z databanky (Nohavica, bratři Ebenové a jiný český repertoár). Kdo byste tedy měl zájem o potápění, můžete se na Lucku obrátit. Bude určitě moc ráda, když zase uvidí nějaké čecháčky.

Po vzájemně nabídnutém koštu naší české Becherovky a na oplátku afrického „Baylees“ Amaruly jdeme oproti původním plánům spát pozdě - až po desáté. Ráno musíme kvůli vstupu do Krugeru

vstát brzy (4:30).

- -7,95 R 1l voda na benzínce na dálnici
- -16 R dálniční mýto na dálnici N4
- -27 R dálniční mýto na dálnici N4
- -42 R dálniční mýto na dálnici N4
- -10,5 R 3 známky na pohledy
- -11,1 R 3 pohledy
- -38,22R nákup (3x6,29 R za 2l vody, 4 R okurka, 6,95 R 2l limonáda, 2x3,99 R špagety)
- -150 R noc za dvoulůžák
- +

20.9.

Ráno skutečně vstáváme v 4:30 a rychle vyrážíme na cestu do Krugerova parku ke vstupní bráně Malelane Gate. Cesta se nám zdá nekonečná. V posledním městě tankujeme, ať máme plnou. Po dalších 20 km přijíždíme k bráně. Zde se musí zaplatit vstupné, které tenthle rok činí 120 R za osobu (letos to neuvěřitelně zvedli). Když jsme vše vyřídili a ukázali kufr auta, že nevezeme žádné zbraně, vyrážíme vstříc novým zážitkům. Po několik kilometrů za bránou potkáváme pouze impaly (které jsou skutečně všude), takže se cítíme zklamaně. Na první odbočce proto zahýbáme z hlavní asfaltky na zpevněnou prašnou cestu. A ejhle ... hned po 30 metrech v zákrutě musím prudce zabrzdit. Jen 6 metrů od nás se pase nosorožčí máma s dorostencem. Fotíme a natáčíme. Trocha strachu a nervozity – nosorožec jako mazlíček nevypadá. Jsme spokojeni. Takhle zblízka se nám to už nepříhodí. Možná ani v ZOO. Ten den toho opravdu vidíme hodně: kromě těch nosorožců (a impal) také kudu, žirafy, pakoně, opice, slony, buvolů a hrochy. Některé okamžiky jsou skutečně nezapomenutelným zážitkem. Je krásné pozorovat dva hrochy v jezírku, jak spolu dovádí, stejně jako je fascinující koukat na ibise nehnutě stojícího vedle zívajícího krokodýla. Nebo sledovat, jak těsně před námi stádo buvolů disciplinovaně přechází cestu následujícíce vůdčího samce a přitom se jenom před chvílí vynořili nalevo v křoví a po pár minutách téměř nekončící stádo zmizí v křovinách na druhé straně. Ale to nejlepší nás čeká skoro až na konec. Když jsme kolem 16:00 zastihli velkánské stádo slonů (slonic s mláďaty) u napajedla. A začalo to celkem nenápadně. Jedeme si jedeme po jedné z prašných cest, když v tom nám v cestě stojí obrovská slonice s plácajícíma ušima - té jsme si nemohli nevšimnout. Zastavujeme asi 15 metrů od ní, že si ji prohlédneme. Ale když se rozhlédneme kolem sebe, zjišťujeme, že tam rozhodně není sama a že nalevo od nás je betonové napajedlo, ke kterému se sbíhají sloni ze všech stran. Když jsem vypnul motor a byli jsme zticha, tak během chvíle kolem nás probíhají další chobotnatci vynořující se z křoví – maminy chobotem popohánějí prcky a velká slonice stále hlídá cestu. Malí i velcí urputným sprintem dobíhají k napajedlu, aby smočili chobot. Na jeden záťah nasají až 8 litrů vody a tu pak většinu vypijí, když si ji jak brčkem nastříkají do pusy (samozřejmě že choboty vodu nepijí – ale to asi většina ví). U napajedla je mačkanice a tak dochází i k menším šarvátkám, které se neobejdou bez sloniho troubení a nadávání. Prtata do nádrže s vodou nedosáhnou, ale vynahrazují si to po svém – kojením. Fotíme a natáčíme, co se dá. Ale přece jen spíše pozorujeme, ať si to pořádně vychutnáme. Tu atmosféru nám nevrátí ani fotky ani video. To budou vždy jen chabé náhražky. Navíc slunce už je hodně nízko a na fotky to tak tak stačí.

Jelikož v 18:00 se zavírají brány kempů, musíme pospíchat, ať to stihneme bez problémů. Dnes dojíždíme až do Satary. Zde platíme 95 R za noc za stan (můžou v něm být až 4 osoby). Teoreticky se zdá, že by se tu třeba platit ani nemuselo, ale za prvé: nedělejme si ostudu a za druhé by na vás stejně přišli, protože minimálně při výjezdu z parku kontrolují, kde jste kterou noc spali a jak jste dlouho v parku byli, takže by na vás přišli.

Kemp je komfortně vybavený a my stavíme stan. Pak se jdeme ještě podívat do obchůdku u recepce, abychom okoukli, kolik co přibližně stojí. No, je to tu o dost dražší.

V noci nám kolem plotu běhá hyena přilákaná vůní grilovaného masa (braai). Bílí jihoafričani jsou grilováním posedlí a zde to má navíc ještě jeden důvod - lidi tím lákají šelmy k elektrickému plotu

(krmení je ale přísně zakázáno) a celí nedočkaví čekají s baterkami v ruce, aby si na ně mohli posvítit. Proto všichni stanují u plotu a grilují o stošest. Raduš se v noci probouzí a „zdá se“ jí, že pořád něco venku běhá a čenichá, ale je už lenivá a ustrašená vykouknout ze stanu. Dobrou noc....

- -41 R dálniční mýtné na N4
- -240 R vstup do NP Kruger za 2 osoby na den
- -131,8 R benzín za 4,61R/l (tankováno 28,51 litrů)
- -95 R noc v kempu za 1 stan

21.9.

Vstáváme v 5:30, pomalu se balíme, takže vyjíždíme v 6:30 i když se brána otevírá již v 6 hod. a někteří lidé tam již vyčkávají. Jezdíme vedlejšími cestami a doufáme, že něco uvidíme. Ale nic. Až skoro po dvou hodinách konečně vidíme kudu, pak i slona samotáře. Než jsme dojeli do Skukuzi ještě jsme zahlédli žirafy a impaly a zastavili jsme za brodem u nenápadné přehrádky, kde byla spousta hrochů – bohužel většinu času pod vodou a občas jen zkontrolovali, jestli ještě šmírujeme. Celá tato krajina je typem savana, takže si říkáme, že to přeci musí být ideální místo pro zvěř. Ale asi to tak není, když toho dnes vidíme po skrovnu.

V poledne se stavíme ve Skukuze, abychom si prohlédli mapu, kde ten den bylo co viděno. V jednom místě je zapíchnuto několik značek lvů, takže ihned vyrážíme tím směrem. Cestou zastavujeme u místa, kde už stojí džípy cestovek v naději, že tam jsou lvi. Ale zdá se, že všichni koukají jenom po supech. Náhodou jsem dalekohledem v hnědé trávě zahlédl uši ležící lvice. Myslím ale, že ty z těch džípů o ní neví, protože odjíždějí. Až když ji jeden džíp zahlédl, svolávají se mobilama i s těmi ostatními, a ti se vrací – docela zácpa na silnici. Takže JÁ jsem ji našel ;). Lvice tam je ještě jedna, a ta se ze zvědavosti přichází podívat blíž k silnici, aby si prohlédla očumující lidičky. Lehá si nám před objektiv fotoaparátů (sice ne moc šikovně, ale přeci) a kouká po nás. Na pozadí toho všeho poletují hladoví supi a co chvíli se snesou ke zbytkům snídaně, kterou jim lvi nechali. Zrovna v okamžiku, kdy ji chci vyfotit seshora a vylézám půlkou těla z okna, tak kolem jede auto strážců parku a ti mi vynadají, že se ani to nesmí a mám zůstat v autě. Když se lvice už několik minut nechce pohnout z místa (a kdo by chtěl v takovém vedru a po vydatném jídle), loučíme se s ní a vyrážíme dál směrem do kempu Shingwedzi. Cesta je dlouhá a není čas na zdržování se. Potkáváme už jenom zvířata, kterých jsme již nabaženi a tak je míjíme. Jediné co nás donutí zastavit (a dokonce hodit zpátečku) jsou dvě hyeny. Jedna je očividně „těhotná“, protože je tlustá, silně dýchá a popolehává v kutlochu v trávě, zatímco ta druhá - asi samec - kolem ní nervózně krouží a hlídá. Ještě pak zajíždíme na vyhlídku Red Rocks.

V 17:00 jsme v kempu. Jelikož přemýšlíme o nočním safari, ptáme se na cenu a čas, kdy se vyjíždí. Stojí to asi 75R na osobu. Sice to není až tak moc, ale říkáme si na základě internetových deníků, že toho až zas tolik nevidíme a že je to pro nás ztráta času. Kdo ví, třeba by nebyla, ale už jsme byli ztahaní a bez motivace. To si radši dáme koupel v místním bazénu. Utahání jdeme spát dřív. V noci nás ale probouzí lidské hlasy a záblesky světla. Vleže vykukujeme přes moskytiéru a vidíme přímo před naším stanem (naštěstí za elektrickým plotem) pasoucího se slona, na kterého baterkami svítí lidi podupávající vedle našeho stanu. Ohleduplně mu nesvítí do očí, to by se u nás asi nestalo. No nádhera, ještě že je tu ten plot a bdělí turisté – my bychom to zaspali a bez pořádné baterky by to nebyl takový zážitek. Za chvíli slona pozorujeme už jen koutkem oka a pomalu nám odchází do snů

- -6,30 R okurka
- -240 R denní vstup pro 2 osoby
- -117 R benzín za 4,68R/l (tankováno 25,04 litrů)
- -95 R noc za stan

22.9.

Dneska nás čeká poslední den v Krugeru. Doufáme, že nás nezklame stejně jako ty dny předešlé. Čím víc jedeme na sever tím víc je zem spálená a tudíž i koncentrace zvěře nižší. Jsme tak trochu zklamaní. Ale nevzdáváme to, jedeme dál a věříme, že se to vše obrátí k lepšímu. Minimálně je sever znám pro svou hrstku baobabů, tak spoléháme alespoň na ně. Je fakt k neuvěření, jak jsou tyto stromy majestátné a jde z nich respekt. Abych řekl pravdu, krásnější stromy jsem ještě neviděl. Vykukují spokojeně nad krajinu a když jste přímo u nich, zjistíte jak mají oproti koruně ohromně široký kmen a to nemluvíme o jejich stáří, které se odhaduje na několik tisíc let!

Cestou zpět zajiždíme k bažince-napajedlu. Zastavujeme u malé vyhlídky, ale nikde nic není. Už startuji, že popojedeme k vedlejšímu jezírku, když v tom vidíme, že s kopce přímo proti nám schází stádo buvolů v čele se statným samcem. Ten jde opatrně první následován několika dalšími samci a když nás uvidí, neustále se obezřetně zastavuje a výhrůžně mává hlavou se statnými rohy. Ostatní (hlavně matky s mláďaty) ho vzadu spokojeně následují, aniž by si někdo dovolil ho předběhnout. Desítky buvolů přichází svlažit hrdlo k bažince skoro 20 minut a je na co se dívat. Když jsme už nabažení, přejíždíme vlevo k jezírku, kam tohle stádo zamířilo. Parkujeme a očekáváme jejich příchod, jenže hlavní samec stádo zase obrací, vrací se zpátky a odchází na druhou stranu, škoda – koupání nebude. Asi si dáme sváču. Přijíždí ještě jiné auto. V tu chvíli se z houštin na protějším břehu vynořuje sloní hlava a po nedůvěřivém okouknutí našeho auta zase mizí. Čekáme. Po chvíli si slon dodává odvahy a pomalu se zastávkami doprovázenými plácáním uší kráčí k nám, tedy k jezírku. Jíst se nebude. Pozorujeme, fotíme, natáčíme. Nečekaně se vynořuje druhý větší slon a také jde uhasit žízeň. Pak přechází k bažince s buvolů (a my přejíždíme těch pár metrů zpátky na první vyhlídku), kteří už většinou odešli a rochnají se v blátě. Nádhera! Super rozloučení s Krugrem.

Jedeme do kempu Punda Maria a odtud ven z Krugeru na jih k Blyde River Canyonu. Mimo park míjíme civilizaci moc nedotčené černošské vesnice s typickými rondavely – kruhovými domky. V prvním větším městě zastavujeme, abychom udělali nákup potravin. Je zde nákupní centrum, takže v pohodě nakupujeme.

Odeť nás čeká dlouhá cesta kolem pomerančovnikových plantáží až do námi v průvodci vyhládlého kempu (farmy) Trackers, který neúspěšně do tmy hledáme a tak se na radu jednoho bělocha ubytováváme ve Swadini kempu. Dražší, ale určitě lepší, s krásným umístěním na dně kaňonu pod skalami a nedaleko přehrady. Myslím, že to bloudění nakonec byla výhra. Jen jeden nedostatek – v „kuchyňce“ nemají vařič a náš už jsme líní vytahovat.

- -120 R noc za stan
- -131 R benzín
- -15,42 R nákup (chleba bílý 600g 2,99R, chleba tmavý 2,69R, jogurt 500g 6,99R, 1kg banánů 2,75R)

23.9.

Ráno ze Swadini kempu vyrážíme k přehradě, která je v Blyde River Canyonu. Je tu krásný pohled na skaliska nad námi. Je jen škoda, že je slunečný opar a nízké ranní slunce. Pak už jedeme rovnou na hlavní trasu, která vede po hřebeni kaňonu s vyhlídkami. Cestou kupujeme u silnice cca 6 kg pomerančů za 10R. Odtud nás čeká už jenom strmé stoupání serpentínami. Ale náš brouček zvládá vše a tak hbitě dojíždíme k parkovišti před tunelem, kde sedí černoši a černošky prodávající suvenýry hlavně ze dřeva. Jdeme to okouknout – podle internetových deníků prý jedny z nejlevnějších. Po delším smlouvání kupujeme své první suvenýry – dva vyřezávané obrazy na stěnu po 50 R a „překládací“ příbor za 10R. Než jsme odjeli ještě se nám snažili vnutit další, ale říkáme, že už nemáme žádné randy. Což byla pravda. Tak zkouší, že to vymění i za ručník a už se nám sápadají do auta, že by si něco vzali. Místo toho jim necháváme aspoň banán a bereme nohy na ramena – tedy kola – no zkrátka mizíme ;). Za tunelem, abychom toho neměli dost, zastavujeme u dalších prodejců, ale tady ani u dalších zastávek už nic nekupujeme. Dokončujeme výjezd až k vyhlídce na Tři rondavely (na všech parkovištích jsou hlídači). Je tu celkem dost lidí, a tak se musíme s lidmi na vyhlídce mačkat. Ale naštěstí zmizeli stejně rychle

jako se objevili – no jo zájezd – a tak si to pak můžeme pěkně v klidu vychutnat. Před námi se tyčí tři skály skutečně připomínající rondavely a pod námi se rozkládá ohromná propast. Je odtud taky krásný výhled na přehradu – škoda že je vše v tom slunečném oparu.

Na parkovišti okukujeme zase krámky (nedáme si říct a nedáme), přestože nemáme už žádné randy (špatně jsem si to naplánoval – i když možná je to dobře, protože Raduš by pak skoupila celé parkoviště ;) Když si přeci jenom Raduš zase něco vybrala a moc se jí to líbilo (vyřezávaná mísa prý na má oblíbená jablka, no odmítněte to), tak to zkusím koupit za dolary. A tak mísu s motivy afrických zvířat za 70R kupuji za 10\$, což je ještě výhodnější.

Cesta dál pokračuje přes pár vyhlídek až k odbočkám na vodopády Berlin a Lisabon. Oba jistě stojí za to. U každé atrakce jsou prodejci, ale zboží nás už nijak nepřesvědčuje, takže nic nekupujeme. Ono to možná ani tak není o tom zboží. Sice je vidět, že skoro všechno má nějaký kaz na kráse, nebo že by originalita ruční práce? To by se třeba ještě v některých případech dalo přežít, ale co mi nejvíc vadí, že ceny jsou nasazeny na 200% a ihned po vyřčení této ceny s vámi začnou smlouvat s tím, jak vám dávají skvělou cenu. A když váháte, obviňují vás, že jim nechcete dát najíst, že oni musí živit 5 dětí, že pro ně nemají co na sebe apod. Třeba jim i věřím, ale v této atmosféře se mi nakupovat nechce. Také nám vadí, že hodně toho dřevěného zboží potírají krémem na boty, takže je to pak mastné, smradlavé a špiní to. No jiný kraj, jiný mrav a způsob obživy. Turisto vyber si.

[Faktem ovšem zůstává, že jinde takové ceny opravdu těžko dosáhnete. Rozhodně ne v klasických obchůdcích se suvenýry kdekoli v JAR a těchhle venkovních „stánků“ moc cestou nevidíte, takže Dobré místo na ceny a nevydíravé smlouvání je v Durbanu u indických prodavačů, ti na city tolik nehrají – obchod je obchod.]

Poslední naší zastávkou je God's Window, což je vyhlídka do hluboké rokliny ve skále. Zde na parkovišti jsou také prodejci a abych byl objektivní, měli zde největší výběr, dobrou kvalitu a místama i rozumné ceny. Nějak jsme cestou minuli Potholes – vodní hrnce. No někdy příště.

Jedeme do Graskopu. Zde vyměňují peníze, zatímco Raduš vymetá krám s černošskými suvenýry z celé afriky. Obchůdek patří bělochům, kteří nám ochotně ukázali směnárnou a dokonce mne tam i dovedli, a také nám poradili místní ubytování a restaurace. Tak jsme jim za to udělali menší nákup – asi 8 „nožičků“ na otevírání dopisů po 4R z ebenového dřeva, pohledy a známky. Ale na jejich rady jsme nakonec nedali a jeli jsme až Sabie. Cestou jsme zastavili ještě u jednoho vodopádu. V Sabii bydlíme v B&B Sabii. Našli jsme je přes Turistické informace a protože nám udělali rezervaci, máme to s přírůžkou 10%. Takže cena bude 88R za kemp pro oba.

Ale Raduš se tam moc nelíbí, protože je to přímo u rušné hlavní silnice a jejich baru, jenže zítra je státní svátek a všude je plno, tak nemáme na vybranou. Po postavení stanu jdeme na rychlý nákup. Pak si vaříme špagety a jíme pomeranče. Ten den si je vaří všichni lidi v BaB. Ale jen my máme ty nejlevnější a nejlepší – špagety s instantní gulášovou polévkou ;). V klubovně píšu deník a společně pak pohledy. Dáváme sprchu a hajdy na kutě. Rychle ještě platím – naštěstí jenom 80R, takže bez těch procent. To ať si vyříkají oni mezi sebou, že??

- -80 R noc
- -110 R suvenýry (2x vyřezávaná dřevěná plastika-obraz, 2 lžíce)
- -70 R suvenýr – vyřezávaná mísa (10 \$ = cca 60 R)
- -10 R pomeranče 6kg
- -32 R 8 ebenových nožičků na otevírání dopisů
- -35 R pohledy a známky
- - 25,91 R nákup (limo 2l za 5,99R, jablka 1,5kg za 4,99R, 2x fazole po 2,99R, chleba za 2,75R, pivo 6,20R)
- + 788 R směna 66\$ po 6,1886R a 50Eu po 7.60R (ne zrovna moc výhodný - na letišti to bylo lepší!)

24.9.

Dnešní den bude asi chudý. Na dnešek toho moc neplánujeme, jenom velký přejezd. Přemýšlíme o menším zpestření tím, že bychom jeli přes Svazijsko. Protože ale nemáme vízum (i když to prý není problém, pokud se použije nějaký méně vybavený a nefrekventovaný přechod) a hlavně nemáme papír od půjčovny, že tam můžeme jet, nakonec jsme tuto variantu zavrhlí a vydali se na

jih oklikou po území JARu. Ráno jsme vstali poměrně brzo v 5:30. Sbalili jsme navlhlý stan a vyrážíme. V okolí Sabii je několik vodopádů a tak se na ně jedeme podívat. První byl takový chudší, ale cesta pustým ranním lesem nebyla na škodu. Druhý už byl zajímavější (HorseShoe - podkova), ale byl na soukromém pozemku, kde se vybíralo 5R vstup za auto. Nás při příjezdu nikdo nezkasíroval - nečekali nás tak brzo, heh, až pak při odjezdu za námi vyšel nějaký černocho, ale to už jsme mu ukázali jenom vířící se prach z našich pneumatik, smůla. Třetí vodopád ... jsme vzdali ;). Vracíme se zpět do města a najíždíme na cestu do Neilspruitu. Tam se zastavujeme u nám již dobře známého QuickSparu a nakupujeme 3 okurky (tady byly nejlevnější) a 250g debrecínky. Z pošty posíláme pohledy a snídáme debrecínku s chlebem- řám, byla fakt moc dobrá.

Vydáváme se na cestu směrem Hluhluwe. Dobrých 700 km cesty. Ta je úmorná a nekonečná. V Piet Retief mě Raduš stírá a vyfasuje bohužel ten horší úsek celé cesty, silnice je samá zatáčka a všude kamiony, žádná předchozí rovinka bez živáčka na silnici. Ale vypořádala se s tím. V Pongole se zase stíráme a já jedu až do Hluhluwe. Přimo u brány parku zjišťujeme, že informace o tom, že by se dalo v parku stanovat je nepravdivá a tak musíme jet zpět do města Hluhluwe (20km). Na informacích sbíráme informace (co jiného) o ubytování, o Dumuzulu a o parku. Z ubytování bereme B&B Insinkwe hned vedle Dumuzulu vesnice s tím, že ráno stihneme hned první show od 8.15 (další je v 11.00 a v 15.00). Vstup do vesnice je 88R na osobu a „show“ má trvat 1,5 hodiny. Tankujeme nezbytný benzín za 4,55 R za litr.

V 17.00 se ubytováváme a jdeme se hned koupát do bazénu, který je součástí BaB. Já pak vařím, zatímco Raduš pere. K večeri jsou jak jinak špagety tentokrát s brokolicevou polévkou jako omáčkou. Pak píšu tyto řádky a piji limošku.

- -152,6 R benzín (38,6 l za 4,54R/l)
- -111,4 R benzín (24,5 l za 4,55R/l)
- -22 R nákup (3 okurky po 4R, 250g debrecínky za 10R)
- -6 R 2x 2 zmrzliny v KFC (jedna 1,50R)

25.9.

Ráno vyrážíme na show do s námi sousedící vesnice Dumuzulu. Tam nás hned vítá upovídaný zulský bojovník a vede nás ke kase, kde si máme koupit lístky. Kupujeme si je, platím kartou a vracíme se zpět na parkoviště. Tam čeká na další turisty a učí nás mluvit zulsky – 4 fráze jako „ahoj“, „jak se máš“, „já se mám dobře“, „já se jmenuji“ - Saj bóna, Sijapíla apod. . Bohužel si to už moc nepamatuji, ale to snad nevádí. Pokud tam někdo pojedete, on vás to naučí též. Po menší konverzační lekci se nás ujímá zulská dívka v „uniformě“, která nás bude provádět. Vede nás od jedné kulaté chatrče k druhé, kde nám polonazí stylově oblečení černoušci předvádí jednotlivá řemesla. Koukáme, jak se vyrábí bojovnícké štíty a oštěpy, splétají mísy z trávy nebo navlékají ozdoby z korálků. Představil se nám šaman i medicínman a také stařešina hrající na jakousi brnkačku nebo kouřící marjanku z vodní dýmky z parohu. Protože už není zima, ale jaro, tak svobodné dívky jsou nahole bez ;) Po této obchůzce nás nechává v centru vesničky na náměstíčku, kde nám pak předvedli hudební produkci s tanci. Přestože se někteří „herci“ tvářili znuděně (slechny i stydlivě), tvrdí nám, že je to původní vesnice, žádný umělý skanzen a dodnes tam prý žijí. No nevím, nevím. Stejně ale odcházíme relativně spokojeni. Turistický kýč, který stál jistě za to. Nikde jinde totiž kousek prastaré Afriky nevidíte a rozhodně ne v přirozenější formě.

Balíme a jedem do národního parku Hluhluwe-Umfalozu. Raduš se ještě stihla vykoupat v bazénu. U brány do parku platíme a věříme, že uvidíme plno zvířat, zejména vyhlášené nosorožce bílé, které zde úspěšně rozmnožují a zachránili je před světovým vyhubením. Hned kousek za branou jsou prasata bradavičnatá, o kus dál cca 10-ti členné stádo slonů. Jo, je to tu fajn. Krajina je pestřejší, zelenější a kopečkovitější. Bohužel jsou tu jako všude jinde i hluchá místa, takže od slonů jsme po dobu 1 hodiny nic neviděli. Ale pak zase plno impal, zeber, žiraf, pakoňů. Oproti Krugeru se tu vyskytují v trochu větších stádečcích. Jenom ty nosorožce ne a ne. Nakonec jsme aspoň jednoho viděli, ale bylo to na vzdálenost 1 kilometru a to pomocí dalekohledu. To, že jsme zde skoro žádného nespátřili, nám pak nikdo nechtěl věřit. Za to se nám poštěstilo zahlédnout na pár desítek sekund vykračujícího si leoparda – když vyšel zpoza jednoho trsu trávy a zmizel po pár metrech v druhém a pak už byl za kopečkem. Ani fotku na památku nás nenechal udělat ... bééé. No nevádí, nafotit si ho můžeme i v zoo. Hlavně že jsme ho viděli tady ve „volné“ přírodě.

V 17.00 opouštíme park a míříme do St. Lucia. Těsně před setměním se ubytováváme v Sugar Loaf kempu, hned vedle zátoky. Jdeme na parkoviště před vstupní branou pozorovat hrochy rohnící se v zátoce (fotka nevyšla, protože už bylo málo světla) a až pak stavíme stan. Stále slyšíme nějaké dunění – že by moře? Ano je to moře. Za pásem písku se rozbíjí vlny. Zvedá se asi nějaká bouře, protože jsou fakt dost slyšet a přitom to je dost daleko.

Večer počítám finance a zjišťuji, že utrácíme víc, než jsem čekal. A to máme (skoro) samé nezbytné výdaje. Nějak moc ty vstupy a noclehy proti předchozím letům zdražili. No co, jsme na dovolené, tak už to chodí.

- -110R kemp Insinkwe
- -176 R 2x vstup do Dumuzulu – placeno kartou
- -166 R 2x vstup do parku Hluhluhwe a 26R vnucená mapa s obrázky

26.9.

V noci je opravdu bouřka, ale naštěstí jde mimo nás. Takže jenom mírně popršelo a jednou zahřměl hrom. Spíš nás v noci občas vzbudilo zachrochtání hrochů, ale naštěstí nás žádný v kempu nenavštívil. Ráno vstáváme až v 6:30 (takže zase žádná fotka východu slunce) a vydáváme se na vycházku k moři. Fouká silný vítr, který zvedá písek bičující nás do nohou. Na moři jsou celkem pěkné a velké vlny, ale na koupání to rozhodně není. Je to škoda. Vracíme se zpět k zátoce a pozorujeme hrochy a jednoho krokouše. Pak se jdeme sbalit a jedeme do recepce (mimo kemp) zaplatit za noc. Předtím ale musím vybrat prašule z bankomatu. Povedlo se mi to až na potřetí za asistence paní, co také chtěla vybrat. Vybral jsem 1000R. To snad bude na nějaký čas stačit. Větší obnos nechci nosit a také by nás to lákalo k většímu utrácení. Jdeme tedy poctivě zaplatit noc, v kempu stejně mají naše iniciály z pasu. S těžkým srdcem si recepční stěžují, jak je to proti loňsku všude strašně drahé a kupodivu to na ni zabralo, takže nám nabídla, ať tedy zaplatíme jen za jednoho. Stejně si to nikam nepsala, takže bůh ví, kde ty peníze nakonec skončily.

Vyjíždíme směr Stanger u Durbanu. Cestou se chceme zastavit a kouknout na tamní vyhlášené pláže. K jedné jsme zajeli, ale jak je silný vítr, nedá se na pláž ani vlézt, protože bičující písek vám to rychle rozmluví. Tak alespoň ze závětrí pozorujeme rozbouřené moře a trochu fotíme, co nám vítr dovolí.

Do Stangeru pokračujeme dál po silnici A (alternativní), abychom se vyhnuli placení na dálnici N. Vzhledem k počasí jaké je u moře měníme plán jet až do Durbanu a užít si tam pár dní koupání a sluníčka, ale radši se obracíme směrem k Dračím horám, kde nám i případné horší počasí přijde normální a dá se snést. A tak ze Stangeru, kde tankujeme, jedeme přes Greyton do Mooi Rivier, kde ještě jednou tankujeme, abychom v horách neměli problémy s benzínem. Rádi bychom do oblasti Giant Castle a doufáme, že v tom táboře je možnost i stanovat. Když tam však dojíždíme, zjišťujeme, že místo pro stany opravdu nemají (dalo se i čekat) a že postel stojí 286R za osobu (to už jsme nečekali, že to je tak drahé). A tak raději obracíme vozítko a jedeme do 32 km vzdáleného White Mountain Hotelu, kde se dá nocovat ve zděných chatkách nebo kempovat (z Giant Castlu nám tam za 1R zatelefonovali). Ceny celkem jdou a je tu moc hezky. Hlavně u baru mají krb s ohněm, což se docela hodí – venku je děsná zima.

Už za tmy stavíme stan, vaříme si fazole a jdeme do baru. Platím za noc – 100R za oba ve stanu. Jinak mají i dvoulůžák, co by vyšel na 250R za oba. My jsme si raději za ušetřené peníze koupili lahvinku vína (30R) a popijíme u krbu. Sice bylo skoro nejlevnější, ale nám moc chutná, protože je příjemně sladké – pro ně je to možná brak. I obsluha je tu příjemná a tak navazujeme s klučinami rozhovor. Prosim toho jednoho o konvertor do zásuvky, abych si mohl dobít baterky a databanku. Přinesl. Super. Zase jednou šťastný večer. Vyhříváme se zde až do 23:00 a pak už opravdu musíme do ledového kutlochu. Ddddbbbbrrou noc ...

- +1000R peníze z bankomatu
- -65 R ubytování v kempu (sleva)
- -139,60 R benzín 31l za 4,49R/l
- -71,80 R benzín 15,6l za 4,60R/l (octan97)

- -14,74 R nákup (cca 0,5kg banánů za 2,72, 1l mléka 4,50R, chleba 500g 3,25R, čokoláda 120g za 4,27R)
- -100 R ubytování ve White Mountain Hotelu
- -30 R víno v hotelu (0,7l)

27.9.

Vstáváme do chladného rána až kolem 8 hod. Kdo by se tam hnál. Protože v noci přšelo, stan musíme sbalit mokrý. Ptáme se na počasí – prý má být stále takto. Uvidíme. Odjíždíme a raději jedeme do jižnější části hor až do Kambergu. Doufáme, že tam bude hezčí počasí. Vstup je 15R a nabízí nám slevu 20% na přespání v chatce. Zajímavé, ale stále drahé. Odmítáme i placeného průvodce k jeskyni se Sanskými (křováckými) kresbami, která je vzdálená asi 6 km. Jdeme sami na menší procházku do hor, ale bohužel cesta, po které jsme šli, se ztratila a plánovaný výlet k vodopádu se tak nekoná, přestože ho skrz křoví vidíme nad-před námi. Ke všemu je to tu poněkud spálené, takže za chvíli máme boty i oblečení zašpiněné od zuhelnatělé trávy a křovisek, takže to obracíme zpět. Na protějším kopci vidíme 2 turisty, kteří si zaplatili průvodce k jeskyni. Vyšlapují si po cestičce docela spokojeně. No aspoň, že jsme viděli nějaké ty jejich srnky a na nás štěkající paviany. I tak jsme strávili výletem 1,5 hodiny na čerstvém vzduchu. Dračí hory jsou rozsáhlé a všude úžasné, takže stačí jen jet autem kolem, abyste si vychutnali krásné pohledy. Po slunečném byt' chladném ránu se zase stahují mraky.

Vracíme se k moři, k Durbanu. Jedeme přes Loteni, Nottingham Road a Pietermaritzburg. Kolem 16:00 dojíždíme do Durbanu. Hledáme Info na Tourist Junction a nacházíme na poslední chvíli, za námi již zavírají dveře, přestože mají mít ještě 30 minut otevřeno. Zjišťujeme ceny atrakcí Durbanu, bereme mapky. V brožurce Coast to Coast s levnými ubytovnami si vybíráme durbanskou čtvrť Bluff s jižními plážemi. První zkusíme Ansteys Backpacker. Je totálně plný, ale přesto nám nabízí pidimístečko na stan na jednom z přechodových schodů na svahu mezi jednotlivými chajdičkami. Už teď je na každé uzounké terásce několik stanů přilepených vedle sebe. Připomíná to bivakování na skalním převisu. Určitě se tu musí stát fronty na společné sociály. Děkujeme, odjíždíme. Nedaleko nacházíme decentní Whale and Dolphins Backpacker. Kupodivu jsme se tu sešli téměř sami čechoslováci – 4 češi, 2 slováci a my 2. No vzhledem k tomu, že nás tam bydlelo 11, to je slušné. Je zde krásná vyhlídka na oceán i přímý sestup na pláž, zahrádka stačí akorát na náš a ještě 2 stany. Auto si máme v klidu zaparkovat na ulici, tahle čtvrť je prý bezpečná. Vaříme si špagety. Děláme fotky a povídáme si.

- -30 R 2x 15R za vstup do Kambergu
- -10R banánový shake

28.9.

Ráno vstáváme první. V 7:00. V tichosti snídáme na terase nad oceánem, dalekohledem pozorujeme skákající delfíny (doufáme, že občas nějaká ploutev není žraločí) a plánujeme dnešní den. Chceme jet do UShaka World – oceanárium s delfináriem, koupáním a ježděním na tobogánech. Moje naivní představa, že se tam může šnorchlovat všude, tj. se žraloky, byla vskutku mylná. No jo, špatně jsem pochopil leták ;). World jsme našli snadno a po procházce k pokladnám a vstupu do areálu pospícháme do delfinária zabrat si dobré místo na show. Pak jdeme do oceanária okouknout krmení žraloků (SUPER!) a vedle se podívat na ryby, želvy a šnorchlující turisty mezi nimi, kteří si to zaplatili (50R hodina). A pak? Hurá na tobogány. Když jsme se už dostatečně vyblbli, míříme na lachtaní show. Fajn zážitky, které v Evropě těžko zažijeme. Faktem zůstává, že díky vysokému vstupnému jsou tu sami běloši a pouze výjimečně se objeví nějakí černoušci s rodiči z vyšších vrstev. Zkrátka dost odlišný svět než je za plotem.

Po 15:00 vyrazíme do města do Victoria Marketu nakupovat suvenýry. Je to nejlepší místo v celém JARu, kde se dá cokoli sehnat za výborný peníz. Takže my jsme tam tentokrát díky mě utratili peněz dost. Za ebenové misky a hlavně za rituální masky (antik – jako staré - jak to oni nazývají). Potkáváme tam i kolegy z ubytovny. Taky dělají nákup ve velkém.

Cestou zpět si kupujeme víno a maso na pečení – tradiční farmářské Boerewors „klobásobuřty“.

A ještě chleba. Po večeri romantická procházka kolem moře při svitu měsíce.... Hmmmm nádhera ;). Fotíme odrážející se měsíční světlo ve vlnách Indického oceánu. Pak nás domácí žádá o nějaké fotky a stahuje si je na počítač. Studujeme materiály a pijeme víno. Pohoda – nikdo tu totiž ještě není. Když se ale zbytek osazenstva vrátil kolem 20:00, tak kecáme až do 22:00. Největší smůlu má jeden český pár z Prahy – už jednou z taxíku viděli na ulici přepadení černošky černochoy, ale dnes na vlastní kůži utíkali po prázdné ulici před černochem, který za nimi vyběhl z auta stojícího na červenou. Utekli, přežili. My ani nikdo jiný takové zážitky naštěstí nemáme.

- -220 R 2x 110R za vstup do centra (placeno kartou)
- -10R parkovné
- -270 R 2 masky na zeď (obvyklá cena v obchodech od 500 R kus)
- -65R 3 ebenové misky
- -18R klobásy 500g za 14R, chleba 4R
- -31 R 2x víno

29.9.

Musím zas vybrat peníze. Včerejšek byl finančně náročnější. Zase z bankomatu a 1000R. Pak platíme ubytování a jedeme se koupat na pláž Amsey Beach. Není to daleko a mají tam i dětský bazének. Je to veřejná pláž s plavčíkem a nic se tam neplatí. V moři jsou i sítě proti žralokům. Přestože je dnes hezké počasí, vlny jsou velké a tak je to jenom na takové to skotačení ve vlnách. Ale to se mně líbí. Jen Raduš si moc nezaplave. Čvachtají se tu jen nějaké černošské děti a vzadu sjíždí vlny pár surfařů.

V 10:00 se vracíme, dokončujeme balení a vyjíždíme směrem k Port Shepstone, kde jsme se stavili na prohlídku majáku a dali si osvědčenou KFC zmrzlinu. Odtud pokračujeme k Port Edward. Důvod proč míříme do těchto končin je naše víra, že to tam může být hezké a vhodné ke koupání a že změna je život. Opravdu cestou vidíme krásné zátoky a pláže - jedna z nich je Palm beach s malým přílivovým bazénkem (betonová přehrádka, která se zaplní při přílivu a nejsou v ní vlny), ale na koupání to taky moc není. Stále fouká silný vítr a jsou velké vlny. Zde se nedá ani skotačit v moři kvůli občasným skaliskům, která směrem na jih přibývají.

Ubytovali jsme se v pensionku KuBoboy Lodge před Port Edwardem – hezké místo s výhledem na krajinu s mořem, dál je tu k dispozici bazén a vůbec to tu mají hezky zařízené a la „divoká afrika“. Kromě toho by měla být v ceně i snídaně ;) Nám se v bazénu koupat nechce a tak jedeme k moři do Port Edwardu. Nacházíme krásnou a vylidněnou pláž s kamenými útesy a spoustou krabů. Fotíme vlny, sluníme se. Úžasný vzduch prosycený mořskou slanou vodou. Fakt moc hezké místo na lenošení.

Před setměním se vracíme a za vydatné asistence psa pana domácího si smažíme steak, který jsme koupili v Port Shepstone. Pak k tomu na terase popijeme víno a kocháme se západem slunce nad mořem. Africká pohoda. S domácím domlouváme dřívější snídani, chtěli bychom odjet už před osmou.

- -5 R 1l mléka plnotučného mléka (4% tuku)
- -3R 2x zmrzlina
- -180 R 2 noci v BPCK Whale and Dolphins
- -137R nákup v P.S. (0,5kg masa za 32,5R/kg, chleba za 3R, burské máslo za 10R (250g), ananas 2R, jablka 1,5kg za 5R, 0,7l vína za 14R, 0,7l vína za 25R, 3x koření po 6R, indické koření za 6R, sýr (á la cihla) za 7R (22R/kg), kousek grilovaného kuřete (25R/kg) za 6R, 4x instantní pití Tang po 3R
- -100 R noc pod stanem v P.E.
- +1000R výběr z bankomatu

30.9.

Vstáváme před svítáním (cca v 5:30 – hrůza) a pospícháme na východ slunce k moři – na to místo, co jsme byli včera a moc se nám líbilo. Východ stíháme a tak děláme fotky. Snad vyjdou.

Po návratu si dáváme slibovanou snídani, kterou nám skutečně nechali v lednici. Na připravené pánvičce smažíme vajíčka, k tomu toustíky, máslo, marmeláda, mléko. Takhle vydatně jsme ještě nesnídali.

Před 9 hod. vyjíždíme do nedalekého Národního parku Oribi Gorge (nikdo po nás nechtěl vstupné), podle průvodce nádherného kaňonu. Sice jsme museli uznat, že to tam vypadá hezky a možná by někomu stálo za tu námahu se kousek i projít k nějakému vodopádku, ale nás to zas tak moc neokouzlo (vodopádů jsme byli přesyceni z Blyde River Canyonu). Tak jsme tento kaňon viděli jen z auta, když jsme ho serpentýnami sjížděli dolů. Na dně jsme udělali pár fotek od říčky s balvany, ve které jsou podle průvodce zákeřné bilharzie. Nikde ani noha. Výjezd z kaňonu již byl rovnější a nudnější.

Pokračujeme dál. Dnes chceme projet přes oblast Transkei a město Umtata až do Port Elizabeth. Transkei se většina bílých jihoafričanů vyhýbá, protože to byla (a stále je) nejčernější, nejodbojnější a nejchudší část JARu. Cesta je dlouhá a únavná jako vždy. Na silnici je i plno pomalých nákladňáků, které se musí předjíždět. Takže člověk se časem otrká a předjíždí i tam kde se správně nemá. Jednou mě přeci jenom chytili policisté. Za předjíždění přes plnou (dvojitou) čáru mi černoch v uniformě chtěl dát pokutu 1000R. Nejdřív jsme nechápali jeho pokus o vtip - když jsme mu řekli, že je ta pokuta pro nás „too much“, on nám na to odpovídal, že to je blbé, když to není jen „one much“. Ale protože mi pořád říkal „my friend“, tak jsme se nakonec přátelsky dohodli a nic jsem platit nemusel. Jenom jsem slíbil, že už budu předpisy dodržovat. *To jsem ještě netušil, že mě v Kapsku pěkně s bleskem vyfotí radar pod značkou za překročení rychlosti. Dodatečně se omlouvám. Žádnou pokutu jsem naštěstí neplatil ani při vracení auta v AVISu a ani po dvou měsících nic nepřišlo.*

Transkei má krásnou kopečkama zvlněnou zelenou krajinu s rozestými vesničkami, stády krav a koz. Jako všude spousta černochů chodí pěšky kolem silnice, osobních aut tu je rozhodně méně. Ráno domorodkyně chodily s barely pro vodu k obecním studnám, později zase ve svátečních šatech z kostela. Viděli jsme i gospelové zpěváky vracející se z metodistických kostelů v typických hábitech s šerpou přes prsa. Tahle část JARu je nejtradičnější bez větších zásahů bílé civilizace. Kolem cest se občas povalují zrezivělé vraky aut tak, jak skončily svou poslední jízdu.

Z bezpečnostních důvodů přeci jen děláme jedinou zastávku a to v největším městě Umtata. Čerpáme benzin v Shellce a Raduš se „odvážila“ vydat pro zmrzku do vedlejšího KFC (globalizace dorazila snad už do všech koutů světa). Jsme jediní běloši v okolí. Ulice plné černochů pobíhajících sem a tam i mezi auty, chodníky zaplněné pouličními prodavači, silnice ucpaná popojíždějícími rachotinami, takže si tu atmosféru můžeme v pomalu se sunoucí koloně pěkně vychutnat. Nikdo na nás neútočí ani se nemračí, ale zastavit na fotku si díky varováním v průvodci netroufáme.

Až za tmy kolem 19:00 dojíždíme do Port Elizabeth. Pracně hledáme centrum města, kde by měl být nový backpacker Wet Hippo. Po půl hodině bloudění nás člověk od benzínky poslal již správným směrem a tak jsme se do centra dostali. Tady ale máme problém najít správnou ulici a když se už blízko ptáme jedné ženy, posílá nás z téhle prý nebezpečné čtvrti pryč na druhou stranu města. Přitom jsou všude kolem á la viktoriánské domečky určitě jen s bílým obyvatelstvem. Naštěstí na ni nedáme a Wet Hippo konečně nacházíme. A stojí opravdu za to. Byl to ten nejlepší a nejlevnější backpecker, co jsme za celou dobu v JARu zažili. Za ubytování v čistounkém nově a vkusně zařízeném dormu (společná místnost na spaní se 3 palandami) s vlastní koupelnou platíme 50R za osobu. Na zahradě mají i bazén. Poštěstilo se nám, že v celém domě jsme jenom my a domácí – mladý ochotný kluk.

Vaříme a sprchujeme se.

- -3,60 R 2x zmrzlina
- -150R benzin
- -100 R ubytování ve Wet Hippo v P.El.
- -14R 2x 7R za 0,3l piva ve Wet Hippo

1.10.

Dnešní noc fakt stála za to. Krásně jsme si odpočali v postýlce a dáváme si k snídani tousy se sýrem. Od domácího se dovídáme, jaké má být počasí. Zjišťuje nám i informace o Hermanusu a doporučuje nám ubytování tam. Zamluvit to prý není potřeba, že je tam volno. To se ale chlapec

mýlil, ale o tom až později.

Z Port Elizabeth jedeme podél moře směrem na západ. Na okraji města děláme nákup v typickém supermarketu s hlídaným parkovištěm a pak pokračujeme dál. Občas zastavujeme, abychom se pokochali pobřežím. Protože ale jedeme pomalu a takto bychom nikam nedojeli, odbočujeme na N2 a pokračujeme po ní směrem N.P. Tsitsikama a dál na Plettenberg, kde je poloostrov Robberg. U národního parku Tsitsikama fotíme z mostu úchvatnou trhlínu s říčkou ve skalách mířících k moři. Nějací blázni se slaňují na dno a vodu sjíždí na nějakých „pneumatikách“ (pidičlunech). Po chvíli se chceme vyhnout dálničnímu mýtnému a proto sjíždíme na vedlejší A (alternativní) cestu. Netušíme jaká je to výhra i když dost velká časová ztráta. Sjíždíme neuvěřitelnými serpentýnami do údolí. Kolem říčky vyrůstají skály pokryté posledním skutečným pralesem, který v JAR nevykáceli. Z jedné vyhlídky je vidět nádherně modrá delta nějaké řeky vlévající se do oceánu. Zkrátka krásné výhledy a zákoutí. Všude kvetoucí voňavý fynbos (křoviny, traviny apod.)

Dojeli jsme až do Plettenbergu, kde se na informacích ptáme na Robberg a pak pokračujeme tam. Poloostrov Robberg je národní park a jsou zde k vidění i lachtani a písečné duny. Tenhle výlet nám zabral asi 2 hodiny a musím to všem jedině doporučit. Z časových důvodů jsme nestihli velký okruh, ale jenom ten střední, ale rozhodně to stálo za to. Jen upozornění – rozhodně to není vycházka pro děti ani pro ty, kdo se bojí výšek. Chvilími se totiž šplhá po útesech a Raduš některé úseky dost dlouho rozdýchávala než udělala další krok. Super zážitek.

Ve čtyři vyjíždíme a začínáme tušit, že Hermanus dnes stihneme jen s velkými obtížemi. Cestou si uvědomujeme, že by bylo dobré se přeci jen telefonicky ohlásit předem, ať v noci nikoho neděsíme. K naší hrůze z telefonátů do všech backpackerů zjišťujeme, že tento víkend je v Hermanusu Whale festival a že celý Hermanus je plný. Proklínáme kluka od Wet Hippo. Problém řešíme tím, že si zjišťujeme volná místa v backpackeru ve Swellendamu. Mají volno, docela i dobré ceny a tak tam míříme, protože je to naštěstí při cestě.

Ubytování hledáme špatně, ale po půl hodině bloudění a ptaní se lidí to nacházíme. Ubytování nic moc, ale přesto zůstáváme. Spíme sami v ošuntělém dorm se 4 palandami, protože se nám už ve tmě nechce stavět stan. Dorm stojí 70R na osobu, což je dost na to, jak to tam vypadá. I majitelé vypadají jak hipci z 60.let. Venku mají ještě dvě dražší chatičky - kůlničky s dvojpostelemi, ale bez elektřiny i vody. Drzost za ty prachy. Vaříme fazole a posloucháme vyprávění majitelů s turisty, kteří si na zahradě postavili stany. Sotva dojdeme společnost se rozchází a všichni jdeme na kutě. Stejně je už 22:00. Nakonec ještě volám Juliet, zda by na nás neměla čas a náladu, že bychom se zítra sešli. Čas prý bude mít až odpoledne a tak jí mám ve tři ještě zavolat.

- -29 R nákup (2x fazole po 2,59R, chleba za 4R, jablka za 6R za 1,5kg, špagety 3,75R, rajčata v konzervě na špagety 4,75R, banány za 4R (5R/kg)
- -151R benzín 34l za 4,45R/l
- -40 R 2x vstup do parku Robberg
- -153R benzín 34l za 4,52R/l

2.10.

Jedeme do Hermanusu. Cesta nám trvá přes 2 hodiny. No je jasné, že bychom sem včera nedojeli ani do devíti. Ve městě sháníme informační kancelář a ptáme se na Whale watching. Jsou tu jenom dvě lodní společnosti s povolením a obě to mají za 350R/os, takže není z čeho vybírat. Zamlouváme si tu, co má volná místa už na 12:00 a zatím se jdeme projít vedle k pobřeží, zda jsou velryby vidět pouhým okem, jak slibují ve všech průvodcích. Jsou!!! V zátoce se ročně hnedle několik párů velryb a tak je chvíli pozorujeme. Pak jdeme omrknout sobotní trh s předraženyými suvenýry a sbor černochoů úžasně zpívající nějaké spirituály.

Po jedenácté odjíždíme do „nového“ přístavu, kde jsou lodě na Whale watching. Zjišťujeme, že jednu společnost vlastní černoši, mají starší menší loď pro cca 18 lidí a musí se na ní stát celé dvě hodiny (ale zase můžete běhat z pravoboku na levobok, jak se vám zlíbí). Druhá firma bělochů má loďku novější pro cca 40 lidí a s pevně ukotvenými sedadly v řadách jako v kině, a stoupnout si můžete, jen když vám to dovolí „šéf – průvodce“. Po zvážení pro a proti přeci jen z časových důvodů kupujeme ráno zamlouvané lístky u bělošské firmy. Platím embosovanou kartou a paní nám na náš dotaz radí, že nejlepší podívání je ze sedadel na konci lodi (u motoru) na pravé straně, kam tolik necáká voda. Máme si prý stoupnout první do fronty, což vzápětí činíme a

ceny.

Cestou se stavíme ve Sparu, nakupujeme jídlo na další dny a porovnáváme ceny vín. Tady se dají sehnat i ta nejlevnější, ale ta, co prodávají na farmách, jsou ve Sparu přeci jenom dražší. Taky už musíme natankovat benzín. Vydáváme se k dalším vinicím. V Sentinellu jsem za 5R ochutnával asi 7 vín. Sice mi moc nechutnala, ale jelikož mi obsluha nalávala tak decku od každého, byl jsem za chvíli už trochu na mol. Potom už navštěvujeme jenom jednu vinici, která má kolem příjezdové cesty piniovou alej (=borovicovou). Zde nakupujeme již bez ochutnávky 4 bílá vína. Cena dobrá, odrůda taky a tak moc neváháme. Naší poslední zastávkou, než úplně odjedeme do Kapského města, je centrum Spier. To je místo, kde chovají zraněné levharty a starají se o jejich vrácení do přírody. Zároveň je to krásný park a zábavný areál, který je teď v neděli plný rodinek na výletě. Společnost Spier je taky jeden z výrobců vína, takže navštěvujeme jejich prodejnu. Ale překvapivě tu nemají jen svá vína, ale i vína všech možných výrobců v JARu. Takže zase kupujeme pár láhví! Snad to do republiky dovezeme v pořádku. Tak rychle odtud pryč.

Jedeme do Kapského města, které je tak 100km daleko. Tam se ubytováváme v ulítlé Eco Village. Sice to tam i díky stálému osazenstvu typu homeless vypadá dost podezřele a ošuntěle, ale nakonec to bylo dobré. Stavíme stan na zahrádce se super golfovou travičkou. Menší nepořádek a špínu v kuchyni přežíváme a dáváme si k večeři tu klobásu ze pštrosa. Po večeři nás šéfk zve do jejich baru na jeden nápoj zdarma a chce si s námi povídat (nejspíš jsme tu jediní turisté). Naše výmluvy ho nepřesvědčily a tak nám nezbyvá, než ho následovat do baru. Chvilí sedíme a povídáme si. Já jsem si dal pivo a Raduš džus z nějakého exotického ovoce. Dovídáme se, že je Němec, co se tu usadil a domu se rozhodně vracet nebude. Je mu tu fajn. Domlouváme se, že nám ráno pomůže zavolat na letiště kvůli potvrzení odletu a že nám dá tip na výlet. Po pravdě: moc dobrý pocit z něj nemáme. Je až moc ochotný. Zároveň po nás furt divně pokukuje – jako uchylák. Ale noc snad přežijeme.

- -25 R víno v Delaine (pozdní sběr)
- -15R ochutnávka v Delaine
- -5R ochutnávka v Sentinellu
- -30 R nákup (mléko 1l za 2,99R, chleba po 3,29R, salám 8,68R (41,39R/kg), sýr za 5,28R (29,99R/kg), 3x okurka po 2,99R)
- -98R 4 vína (placeno kartou)
- -77R 2 vína a jedno portské v Spier (placeno kartou Radky (já už neměl limit))
- -133R benzín (30l za 4,48R/l)

4.10.

Balíme. Přitom nás fotí šéfk. Je nám to nepříjemné, ale co naděláme. Hlavně jestli nám pomůže potvrdit ty letenky. Když jsme dobalili, jdeme za ním. Ochotně nám asi půl hodiny telefonem obvolává všechny čerty v Joburgu, aby přeci jenom získal to správné telefonní číslo. Bohužel to tam nikdo nebere a tak nám ho napsal, že to budeme muset sami zkusit později. Asi tam jsou jenom v době odletu letadel Iberie, takže určitě kolem 18:00. Tak aspoň zaplatím. Hovory proplatit nechce a dokonce dostáváme studentskou slevu na ISIC 10%, tož platíme jenom 54R za oba. Nečekaně to vyšlo hodně levně – nocleh, telefonáty, drinky u baru - neuvěřitelné.

Dává nám ještě rady, jak se nejlépe dostat do Simon's townu a Mysu dobré naděje, a že cestou zpět můžeme jet přes Chapman peak. Sice je tam placená silnice, ale stojí to za to. Je prý nově otevřená po dlouhé rekonstrukci. A co se týče Stolové hory, prý máme dnes smůlu, protože je a bude v mracích. No uvidíme. Děkujeme a odjíždíme. Tohle ubytování po včerejších rozpacích přeci jenom dopadlo dobře.

V Simon's townu navštěvujeme slavnou Boulders beach, kde se nachází kolonie tučňáků. Sice to připomíná návštěvu „ZOO“ (vstupné a chodníčky) včetně smradu v křovinách, ale přece jenom je to místo, kde jsou vidět v přirozeném prostředí. Rozhodně to stojí za to. Cestou k autu se ptáme u prodejců na cenu masek antik (takových, co jsem si koupil v Durbanu za 135R za kus). Chtějí za to po smlouvání 350R! Zlatý Durban.

Dalším cílem je Mys dobré naděje. Cestou kolem útesů a krásnou voňavou krajinou Kapského poloostrova fotíme o sto šest. Ať už kopce, oba oceány, kytky, červené „saranče“, hádě, ještěrky,

kormorány nebo pštrosy okolo cesty. Úžasné pohledy na Cape point z vyhlídky nad Cape of Good Hope.

Vracíme se podle doporučení po západním pobřeží do Kapského města kolem Hout Bay přes Chapman Peak. Před místem, kde se platí mýtné, stojí auta a lidi koukající na velryby. Také zastavujeme a zíráme na ten živý „chumel“ ve vodě pod námi. Jsou tu asi 4 velryby (v té spleti ploutví se to dá těžko spočítat) a hbitě spolu laškují. Že by milostné hrátky? Nechápeme ale, proč jich je na to tolik? ;) *Když jsme se vrátili do ČR běžel 14.10. od 20:00 na ČT2 pořad Zázračná planeta: Život savců podle Davida Attenborougha, který byl o savcích v mořích, takže i o velrybách, kde jsme se dozvěděli, že to je normální způsob páření se velryb jižních. Protože stát se otcem chce každý samec, tak jich to běžně zkouší víc najednou a samice se většinou moc nebrání.*

Raduš vyplácala celý film a já zase obě karty. Strávili jsme tu přes půl hodiny. Pokračujeme kolem Stolové hory a jejích 12 apoštolů. Svítí sluníčko, jenom vrcholky jsou zahaleny v převalujících se mracích. Je to krásné na focení, ale bohužel nevhodné k návštěvě. To by byl hodně zbytečný výlet. Takže se loučíme s představou pohledu ze Stolové hory na Kapské město. Ono stejně platit za lanovku ... stojí to nějakých 150R za osobu a pěšky se tam drápat nechceme, je to prý pakárna. Takže jenom za jízdy fotíme horu ze zdola a rychle projíždíme Kapským městem. Míříme na sever, co nejdále se dostaneme.

Cestou tankujeme a já hned zkouším z budky zavolat na číslo na potvrzení letenky. Dovolal jsem se a letenky potvrdil. Sláva, stálo to 2,5R.

Ten den jsme dojeli až do Citrusdallu a tam také přespáváme v kempu. Vaříme naše oblíbené fazole (přes rok doma je totiž většinou nejíme, protože máme na výběr vždy něco zajímavějšího ;) a dopijeme víno. Vše pod vůní kvetoucích citrusů a pod krásně jasným hvězdným nebem.

- -54RUBYTOVÁNÍ (10% sleva na ISIC)
- -30R2x 15R vstup na tučňáky
- -4R pohled
- -60R2x 30R vstup do NP Cape Point
- -20R toll roll mýtné na západní silnici
- -102R benzín (22,5l za 4,54R/l)
- -70RUBYTOVÁNÍ v Citrusdallu
- -2,5R telefonát na letiště do JHB

5.10.

Dnes jedeme do Lamberts Bay na západním pobřeží. Zde se nachází ptačí ostrov (Birds Island). Na informacích se ptáme, jak se tam dostat. Ptáme se i na žlutobílé duny, které jsme cestou sem minuli. Podle průvodce také do tohoto zálivu pravidelně připlouvá 7 keporkaků, ale tomuhle slůvkou se obsluha v informacích jen směje, protože jí připadá strašně směšné. Jinak velryby tam prý vidět bývají a dokonce nám nabízí nějakou loďku na výlet. Odmítáme, když se tak směla.

Ptačí ostrov je přímo ve městě u přístavu. Protože betonové molo vedoucí k němu je právě teď v rekonstrukci musíme kromě vstupného (10R/os) platit i lodní taxi za 5R/os. Na ostrově se vyskytuje kolonie krásných bílých terejů, jsou tam i lachtani a pár tučňáků. Terejové jsou vidět hodně zblízka, ale lachtani jsou až na opačném konci ostrůvku, kam není povolen přístup. Tak je sledujeme alespoň dalekohledem. Také tu jsou k vidění kormoráni a rackové. Raduš v přístavu zahlédla potápějícího se lachtana a tak při čekání na vodní taxi běhá po břehu ve snaze udělat nějakou fotku zblízka. Smůla, lachtan je hodně rychlý a o portrét rozhodně nestojí. Mají tady také bazénky s poraněnými tučňáky (my viděli 3), kteří se do volné přírody již vrátit nemůžou a pro turisty je tady pravidelně několikrát denně krmí.

Vracíme se a zastavujeme u dun. Jsou na pozemku jednoho farmáře, takže se ho musíme zeptat, zda smíme a kam máme jít. Výlet nám zabral asi tak hodinu (cesta pískem nic moc), ale určitě to stálo za to. Duny sice nejsou rozsáhlé jako na poušti, ale tu iluzi vám rozhodně poskytnou.

Pak nás čeká dlouhá cesta přes úchvatný zlom u Cedrových hor zvaný Pakhuis Pass (z roviny se vynoří zlom, po kterém serpentýnami vyjedete na náhorní plošinu, která jakoby nic pokračuje dál nekonečnou rovinou) bez zastávky až do Varhynsdorpu (14:30), kde tankujeme a odbočujeme na

cestu R27 vedoucí do Keines. Je to nekonečně dlouhá, kvalitní a svou pustotou i zajímavá cesta přes polopoušť Karoo. Přesto je celou dobu lemována nezbytnými ploty farmářů. Z čeho jsou tu živi nechápeme. Dlouhá rovná silnice vedoucí jakoby odnikud nikam dokonale uspává. Musíme se s Raduš střídat. Zato naše průměrná rychlost dosahuje 130 až 150 km/hod. Živáčka tady potkáte jen v cca 150 km vzdálených městečcích. Do Keines přijíždíme až za tmy (19:00). Musíme natankovat a pospícháme do Augrebies Falls NP. Tam je kemp, kde chceme přenocovat. Jízda po tmě je pomalá a tak těch cca 100 km zvládáme za hodinu. U brány se registrujeme u ostrahy a platit budeme až zítra na recepci. Ta je teď už zavřená. Na kempovišti se nám snaží jeden starý afrikánský pár poradit, kde najít nejlepší místo pro stan a půjčují nám baterku. Stavíme stan na skromném trávníčku (všude jinde je udusaný písek) a jdeme hned spát.

- -2 R parkování v přístavu v Lamberst Bay
- -30R 2x 10R vstup do NP, 2x 5R loď
- -28R nákup (mléko cca 4R, chleba cca 4R, čoko 400g
10R, párky 400g 10R)
- -107R benzín
- -166R benzín
- +1000R výběr z bankomatu v Lamberst Bay

6.10.

Brzy jsme vstali a rovnou i zabalili věci do auta. Došli jsme zaplatit za noc a za dnešní vstup do národního parku. Dostáváme i mapku okolí a areálu. Kvůli mírnějšímu rannímu sluníčku se vydáváme nejdřív na pěší okruh vyprahlou kamennou krajinou k vodopádu a potkáváme našeho prvního damana kapského. Má to být příbuzný slonů, i když na první pohled byste je typovali na morčata. Hlavní vodopád nebyl až tak moc úchvatný, nejspíš i proto, že tam zrovna budovali vyhlídkové chodníčky a tak jsme museli obcházet řemeslníky. Také na pohledech je fotka vodopádu v době povodně, takže v takové síle a mohutnosti ho rozhodně nevidíte. Sluníčko už začíná pálit a tak se cesta stává úmornou. Přesto další výhled na kaňon řeky Orange a jeden přítokový vodopád od Arrow Point je úchvatný. Prohlížíme vodou vymleté hrnce ve skále, červený monolitický granit Moon Rock (jako australský Red Rock) a jednu až moc krotkou pidi“srnku“, které se pak nemůžeme zbavit.

Po poledním osvěžení v místním bazénku a uvaření oběda (špaget s rajčatovou omáčkou) za přítomnosti stádečka damanů, několika kočkodanů a šedivých „veverek“ s proužkovaným ocáskem pokračujeme v objevování zrudné krásy téhle ďábelsky vyprahlé krajiny plné kamenů.

Druhým dnešním výletem je okružní výlet autem (značený a zakreslený v mapce). Trvá asi tak 2 hodiny a kromě několika jiných úchvatných vyhlídek na hluboce ve skalách zařízlý kaňon řeky, vidíme Moon Rock z druhé strany, další kamenné hrnce a nekonečnou pustinu - taková polopoušť, kde se daří jenom superodolným rostlinám a zvěři. Zkouším hledat diamanty, ale nacházíme jen růženiny. I ty jsou dobré, takže další přítěž do batohu je na světě.

Když jsme se do kempu vrátili, byli jsme celí splavení, takže se docela šiknul další ze tří místních bazénů. No a teď už rychle do Upingtonu. Tam se ubytováváme v Yebo backpackeru (Kalahari bckp kousek vedle byl v tu chvíli zavřený). Smažíme špízy k večeři a povídáme si s mladým párem Švýcarů, kteří zde plánují 7 týdnů i s Namibií. Dovádím s 2 domácími hravými pesany a odpočíváme.

- -215 R 2x 60R vstup do NP, 95R ubytování
- -28R nákup (maso na špejlích 15,25R (28R/kg), vanila
coke 9,99R za 2l, vejce (6, velké) 4,40R, banány 0,55kg za 3,30R)

7.10.

Na snídani máme míchaná vajíčka a dvě vaříme na cestu. Pak se dáváme do balení batohů. Chceme je mít připravené už do letadla, tak abychom z nich do odletu nemuseli nic vyndavat. I dnešní nocleh plánujeme bez stanu a spacáků, tzn. nějaké dormitory v Kimberley.

Balení samo o sobě nám dává dost práce, protože máme plno vína a jiných suvenýrů. Snad to všechno někam dáme. Po dost velké námaze jsme to přece jenom zvládli, ačkoli batohy jsou úplně k prasknutí.

Loučíme se se Švýcary, platíme paní domácí a jedeme směr Kalahari. Nechceme jet až tam (je to cca 250 km), ale jen do míst, kde uvidíme první červené duny. Na informacích nám dávají tip na malé duny asi 50 km za městem, takže to není zas tak velká zájízďka. Po 50 km opravdu přichází pás rudého písku, ale duny (na to nás ale upozorňovali) nejsou nijak velké. Nám to ale na těch pár fotek stačí. Všude budeme moci vyprávět, že jsme byli u Kalahari. Raduš nabírá písek do pytlíku a já přemýšlím, kolik ty naše bágly budou zítra vážit.

Vracíme se do Upingtonu, kde děláme poslední nákup. Něco k jídlu a malou láhev afrického „bejlís“ Amaruly. Na parkovišti jíme grilované kuře a posilnění vyrážíme do Kimberley. Cestou pozorujeme nádhernou oblohu posetou krásnými až kýčovými obláčky. Takové kdyby někdo namaloval, tak mu nikdo neuvěří, že je to podle skutečnosti. Proto je raději fotíme, tomu snad lidé uvěří.

V 15:30 přijíždíme do Kimberley a hned míříme do muzea diamantů k Big Hole (Velké díře). Kupujeme dvě studentské vstupenky na ISIC (ale musíte se zeptat, protože to nemají nikde uvedené). K těm dostáváme ještě povolenku na „rýžování“ diamantů. Na rýžovišti v našich kyblíčcích samozřejmě nic nenacházíme. Dva indové vedle nás jsou do toho tak zažraní, že si nasypávají ještě jeden kyblík kamínků na prohrabávání. Pak nahlížíme do Velké díry a procházíme si pěkné historické hornické městečko i s dobovým vybavením – např. hospody, zubní ordinace, pohřební služby, hodináře, banky apod.

Jelikož zítra vracíme auto a nechceme se nijak zdržovat, dáváme ho umýt tady. Za 40R nám ho banda černochoů vyluxovala a vymydčila, že bylo zase jako nové. Šéfem je jakýsi upovídáný Ind, který nám při příští návštěvě nabízí ubytování. No myslím, že už příště nebude.

Musíme rychle sehnat nocleh. Máme vytipovanou jednu ubytovnu se 150 levnými dvoulůžáky, ale na místě zjišťujeme, že mají úplně plno. Prý kvůli studentům. Ale doporučují nám jinou ubytovnu přímo ve městě. Jmenuje se Stay a day a sídlí na Lawrence street 93. Cena za dormitory je 60R/osobu. Místo jsme po pár dotazech našli a dokonce nás paní za stejnou cenu co dormitory (ty měla plné) ubytovala ve dvoulůžáku bez jakékoli naší žádosti o slevu. Auto si máme zaparkovat ve dvoře na oploceném parkovišti a ráno při odjezdu klíče hodit do schránky. Takže příjemný závěr dne. Dáváme si zbytek kuřete k večeři a k tomu erární čaj roibos. Večer završujeme vanou plnou teplé vody a pak už nezbyvá než jít pěkně spát. Ráno chceme vstát sakra brzy - v 5 hodin.

• -152 R	benzín (31,4l za 4,83R/l)
• -70R	2x 35R ubytování v Upingtonu
• -36,60R	nákup (chleba 700g 3,60R, celé grilované kuře
23,99R, 2x okurka po 3,99R)	
• -24,10R	Amarula 375ml
• -38R	2x 19R Kimberley muzeum (studentské)
• -40R	čištění auta
• -120R	ubytování v Stay a day v Kimberley
• -3,50R	pohled Kimberley

8.10.

Nemůžu dospat už od 3:00, podobně jako Raduš. Převaluji se, kontroluji stále čas. Nakonec už to nevydržím a vstáváme ve 3:30. Po 4 hodině vyjíždíme a hned raději tankujeme. Nacházíme sjezd na dálnici N12 a jedeme přímo do Johannesburgu. Cesta zpočátku pěkně utíká, zastavujeme na fotku východu slunce a s menšími zastávkami dojíždíme až do Joburgu. Spleť dálnic, nadjezdů a podjezdů dojíždíme zdárně na letiště. Ani jsem nestačil dotankovat benzín. Auto předáváme v

pořádku a bez problému po 11 hodině. Nedoplněnou nádrž si napočítávají za rozumnou cenu. Bál jsem se opaku. Žádná pokuta nedorazila. Celá ta sranda za půjčení nás vyjde na 3692R (i s cenou za doplnění nádrže 137R a přípojištění pro případ nehody nebo ukradení auta), což není zas tak špatné.

Usedáme na prázdné sedačky v hale u půjčoven aut a čekat na letadlo budeme asi 11 hodin. Auto jsme vraceli tak brzy, protože po 12:00 by nám napočítali 155 R za další den. A také jsme nechtělil žít ve stresu, že nestihneme letadlo.

Utrácíme poslední drobáky za plechovku džusu, pytlík keksů a nakonec už opravdu posledních suvenýrů z předražených duty free shopů. Přežili jsme to dlouhé čekání i díky jednomu upovídánému bílému jihoafričanovi, který se s námi dal do řeči. Společně jsme spolu proklábosili asi 4 hodiny.

Zavazadla nám odbavili bez problémů a k našemu údivu ani tolik nevážíla (včetně 4 lahví vína). Suvenýry i s dalšími 5 lahvemi bereme jako příruční zavazadla. Letadlo do Madridu je poloprázdné a tak se roztahujeme ke spaní i na vedlejší sedačky. Z okénka stejně nic díky tmě vidět nebude. Z Madridu do Vídně je letadlo nacpané snědými Španěly a zase je bez občerstvení. Všechny bágly dorazily v pořádku. Ve Vídni nás čekají rodiče a pak hurá domů do Čech.

• -109R	benzín
• -5R	džus v plechovce
• -3,50R	keksy
• -120R	suvenýry (porcelánová miska 80R, 2x čaj roibos
po 15R, 10R přívěšek)	
• - 3692R	auto + benzín